

VODOVODY A KANALIZACE,
svazek obcí se sídlem v Třebíči

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.
divize Třebíč

*Seminář pro starosty obcí
na téma*

ZÁKLADNÍ ROLE, PRÁVA A POVINNOSTI
VLASTNÍKA A PROVOZOVATELE
VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY

květen 2019

*Ing. Jaroslav Hedbávný, Ing. Věra Šedová,
Ing. Jarmila Kašková, Ing. Karel Busta
sekretariat@vastr.cz*

Vznik Svazku obcí a VAS, a. s.

- do roku 1993 existoval **státní podnik** JmVaK, který vlastnil a provozoval vodovody a kanalizace
- cena vodného a stočného byla **z 90% dotovaná** státem, odběratel platil pouze 10% skutečné ceny
- po roce 1993 proběhla **privatizace** krajských podniků VaK
- majetek VaK (infrastruktura = vodovody, kanalizace, ÚV, ČOV) byl přes fond národního majetku převeden na obce, města nebo jejich svazky – **vznikli vlastníci infrastruktury VaK (zde 1. 6. 1993)**
- zbytek majetku státního podniku (provozní majetek = laboratoře, dispečinky, technika, zázemí a vybavení obsluhy) byl převeden na akciovou společnost VAS, a. s. – **vznikli provozovatelé VaK (zde 1. 12. 1993)**

Struktura vlastníka a provozovatele

VLASTNÍK

SPOLEČNÍCI SVAZU VKMO:

"Svazek vodovodů a kanalizací" měst a obcí Boskovice	21,22%
Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko	19,20%
VODOVODY A KANALIZACE, svazek Třebíč	18,04%
Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO	17,09%
..... a další společníci	24,45%

www.svkmo.cz

VODOVODY A KANALIZACE

svazek obcí se sídlem v Třebíči

Kubišova 1172, Třebíč

www.vaktr.cz

valná hromada
představenstvo
tajemník

ČLENSKÉ OBCE SVAZKU - 130 obcí
97 502 obyvatel zásobovaných pitnou vodou

100% VLASTNICTVÍ AKCIÍ

PROVOZOVATEL

generální ředitelství

divize: Boskovice
Brno - venkov
Jihlava
Třebíč
Znojmo
Žďár nad Sázavou

www.vodarenska.cz

VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST a.s.

divize Třebíč

Kubišova 1172, Třebíč

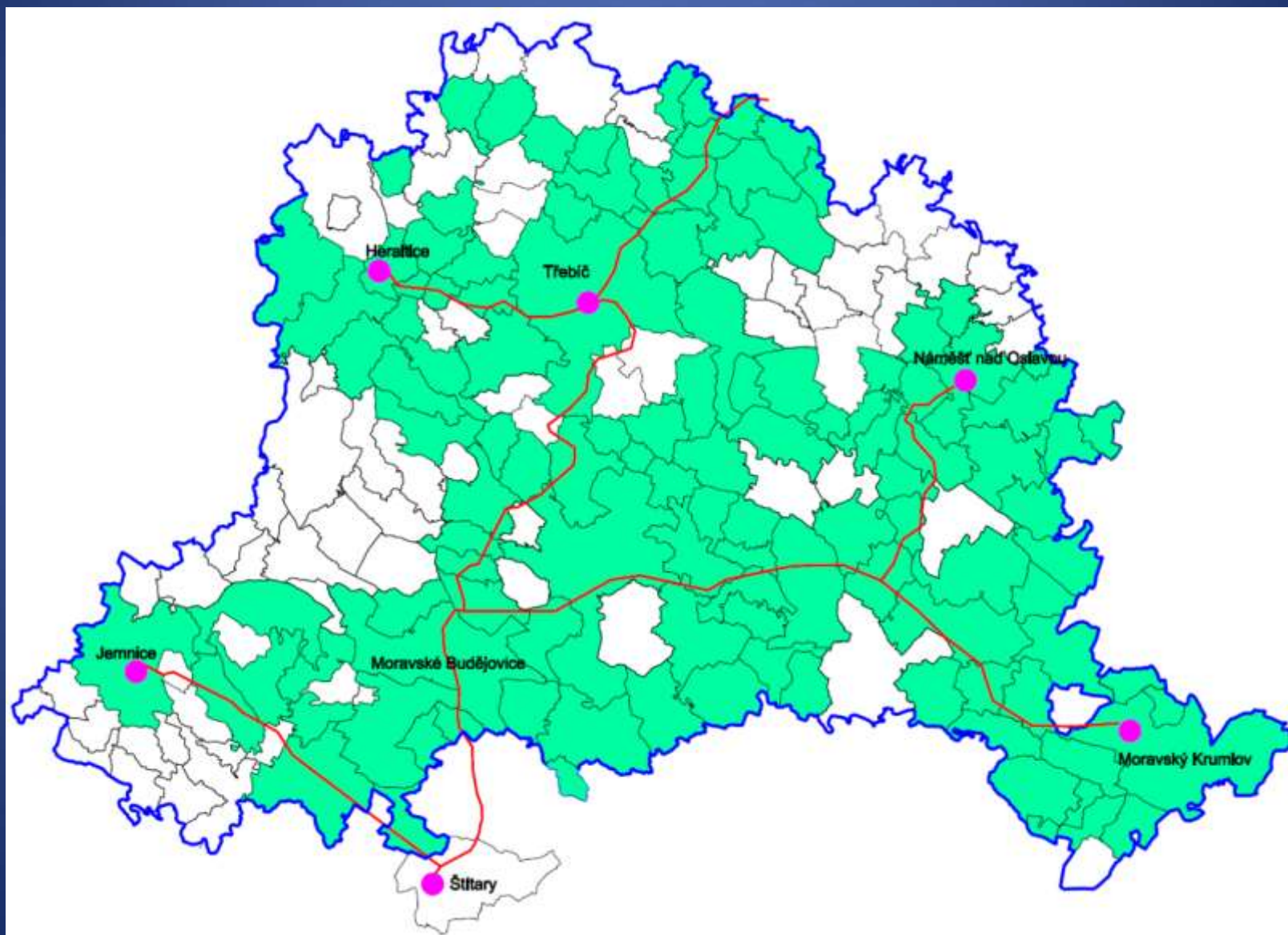
vedení divize
provozní střediska:

Hrotovice a Mor. Krumlov
Náměšť nad Oslavou
Moravské Budějovice
Jemnice
Třebíč
Třebíč venkov
Štítary

SMLOUVA O NÁJMU A PROVOZU

Rozsah provozované oblasti

aktuální počet členských obcí na www.vaktr.cz

Základní principy a výhody svazku obcí

- Solidarita, se zohledněním priorit
- Stejná cena a kvalita služeb pro všechny
- Dosažitelnost dotací i pro malé obce
- Větší bezpečnost pro jednotlivé obce
- Komplexní zajištění zákonných povinností
- Ochrana společného majetku
- Sdílení zkušeností, metodická podpora obcím
- Možnost odpočtu DPH

Základní vztah Svazek – divize VAS

Práva a povinnosti vlastníka a provozovatele VaK jsou upraveny zákonem č. 274/2001 Sb. v platném znění, tj. Zákonem o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu

Vlastník vodovodu nebo kanalizace **je povinen zajistit** jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití pro tyto účely

Provozovatel je povinen provozovat VaK dle platné legislativy, provozních a kanalizačních řádů (= zajišťovat **plynulost provozu** zařízení VaK, dodávku pitné vody, odvádění a čištění vod odpadních, **údržbu, opravy** vč. poruch a havárií)

Základní vztah Svazek – divize VAS

Princip Smlouvy o nájmu a provozu:

Svazek pronajímá divizi VAS majetek Svazku, VAS plní povinnosti provozovatele, vybírá vodné a stočné a z tohoto příjmu platí Svazku nájemné.

Členění smlouvy:

- povinnosti
- vzájemná práva
- specifikace provozovaného majetku
- nájemné
- cenotvorba
- pojištění, předávání informací, sankce

Povinnosti vlastníka

- *Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití pro tyto účely*
- zajistit **investice**, rekonstrukce, modernizace, rozvoj infrastrukturního majetku VaK
- zajistit zpracování **MAPE** = majetkové a provozní evidence majetku VaK
- zajistit zpracování a plnění **PFO** = plánu financování **obnovy** majetku VaK
- uzavřít smlouvy s vlastníky dalších **provozně souvisejících VaK**
- uzavřít **písemnou smlouvu s odběrateli**, případně toto převést na provozovatele

Povinnosti provozovatele

- *provozovat* VaK dle platné legislativy, provozních a kanalizačních řádů
(= zajišťovat *plynulost provozu* zařízení VaK, dodávku pitné vody, odvádění a čištění vod odpadních, *údržbu*, *opravy* vč. poruch a havárií)
- Vstupovat na cizí pozemky za účelem oprav a údržby
- Uzavřít vodu odběrateli v případě neplnění zákonem stanovených podmínek
- Provozní činnosti, od zdrojů vody přes úpravný až po distribuci, odvádění a čištění odpadních vod, provoz ČOV
- Opravy poruch a havárií, pohotovostní služba
- Měření vody
- Náhradní zásobování cisternami
- Vyhledávání potrubí a identifikace poruch
- Laboratorní kontrola

Povinnosti provozovatele

- Dokumentační činnost
- Agenda kontaktu s odběrateli, smlouvy, fakturace, reklamace, pohledávky
- Ekonomika provozu, cenotvorba dle platných předpisů
- Zajišťování technicko-právní dokumentace
- Povinnosti správce podzemních vedení
- Revize vyhrazených zařízení
- Komunikace s kontrolními orgány, KHS, ČIŽP, úřady práce, inspekce práce...
- Zasílání povinných hlášení, MZe, registr znečištění...

Shrnutí z první části

- Existuje **svazek obcí**, který plní povinnosti **vlastníka** = obnova, rozvoj, investice
- Svazek sdružuje 126 obcí okresů Třebíč, Znojmo a Žďár n. S., a prakticky kopíruje vodárenskou soustavu
- Rozsah majetku svazku je 1053 km vodovodů, 490 km kanalizací, 42 ČOV, stovky objektů, VDJ, ČS..., finančně cca 8,7 mld. Kč
- Na straně druhé existuje **divize VAS**, která plní povinnosti **provozovatele** (provoz, opravy, údržba), s majetkem cca 150 mil. Kč

Shrnutí z první části

- Do doby privatizace oboru (1993) existoval jediný subjekt (státní podnik), který plnil roli vlastníka i provozovatele VaK
- Po privatizaci došlo (dle privatizačních projektů) k rozdělení na vlastníky a provozovatele VaK
- Cena za vodné a stočné byla do roku 1993 z 90% dotovaná státem, po tomto roce se stává cenou nákladovou, odběratel hradí veškeré náklady na provoz, obnovu a přiměřený zisk

Shrnutí z první části

- Do doby privatizace oboru (1993) existoval jediný subjekt (státní podnik), který plnil roli vlastníka i provozovatele VaK
- Po privatizaci došlo (dle privatizačních projektů) k rozdělení na vlastníky a provozovatele VaK
- Cena za vodné a stočné byla do roku 1993 z 90% dotovaná státem, po tomto roce se stává cenou nákladovou, odběratel hradí veškeré náklady na provoz, obnovu a přiměřený zisk

Princip cenotvorby

Kalkulace ceny pro vodné a stočné

Kalkulace ceny pro vodné a stočné

	kalkulační položky	2019	
		Vodné	Stočné
		tis. Kč	tis. Kč
1.	Náklady infrastrukturní	57 270	47 144
	- nájemné	39 810	31 644
	- opravy	17 460	15 500
2.	Náklady legislativní	1 180	540
	- daně	30	40
	- poplatky	1 150	500
3.	Náklady provozní přímé	85 441	69 194
	- mzdy	10 670	17 925
	- pojištění z mezd	3 790	6 520
	- materiál	45 076	4 100
	- surová voda	20 595	
	- voda převzatá	22 081	
	- chemikálie	1 900	3 600
	- ostatní	500	500
	- energie	12 700	17 600
	- elektrická energie	12 150	16 900
	- odpisy	105	340
	- opravy	100	100
	- laboratoře	4 150	4 634
	- dispečink	2 050	1 550
	- jiné	6 800	16 425
	z toho výkony mimo vodné	- 8 070	- 2 500
4.	Náklady režijní	17 774	13 500
5.	Náklady celkem	161 665	130 378
6.	Zisk	2 508	2 410
7.	Výkony celkem (z kalkulací)	164 173	132 788
7a.	Nákladová cena (Kč/m³)	45,928	34,954
8.	Voda fakturovaná (v tis. m³)	3 520	3 730
	- domácnosti	2 340	2 290
	- ostatní	1 180	1 440
9.	Cena vodného (bez DPH)		
	- pro domácnosti	46,64	35,60
	- pro ostatní	46,64	35,60
	- regulační koeficient " k "	1,00	1,00

Princip cenotvorby

Kalkulace ceny pro vodné a stočné

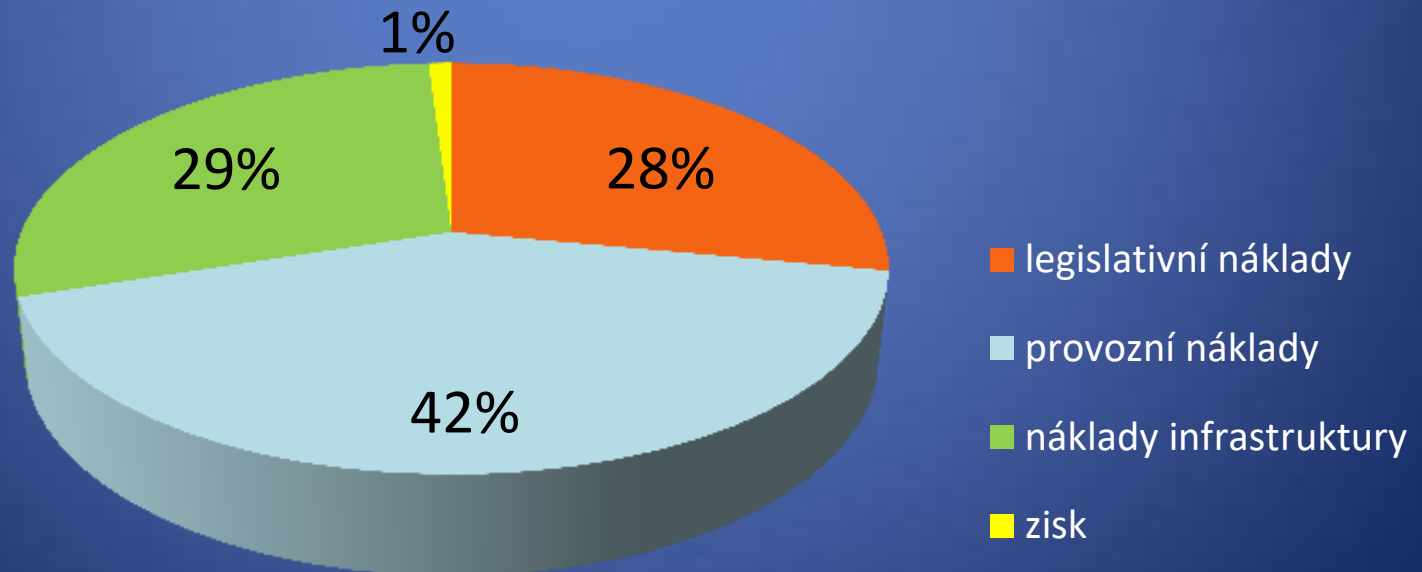
- Ceny pro vodné a stočné jsou ve smyslu cenových předpisů regulovanými cenami, konkrétně se jedná o věcně usměrňované ceny dle Cenového věstníku Ministerstva financí.
- Do ceny mohou být kalkulovány pouze ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk.
- Příjemci dotací jsou povinni řídit se dohodou mezi ČR a EU na podmínkách přijatelnosti (minimální meziroční růst cen pro vodné a stočné o 2% nad inflaci).

Princip cenotvorby

Struktura ceny

Cenu pro vodné a stočné tvoří:

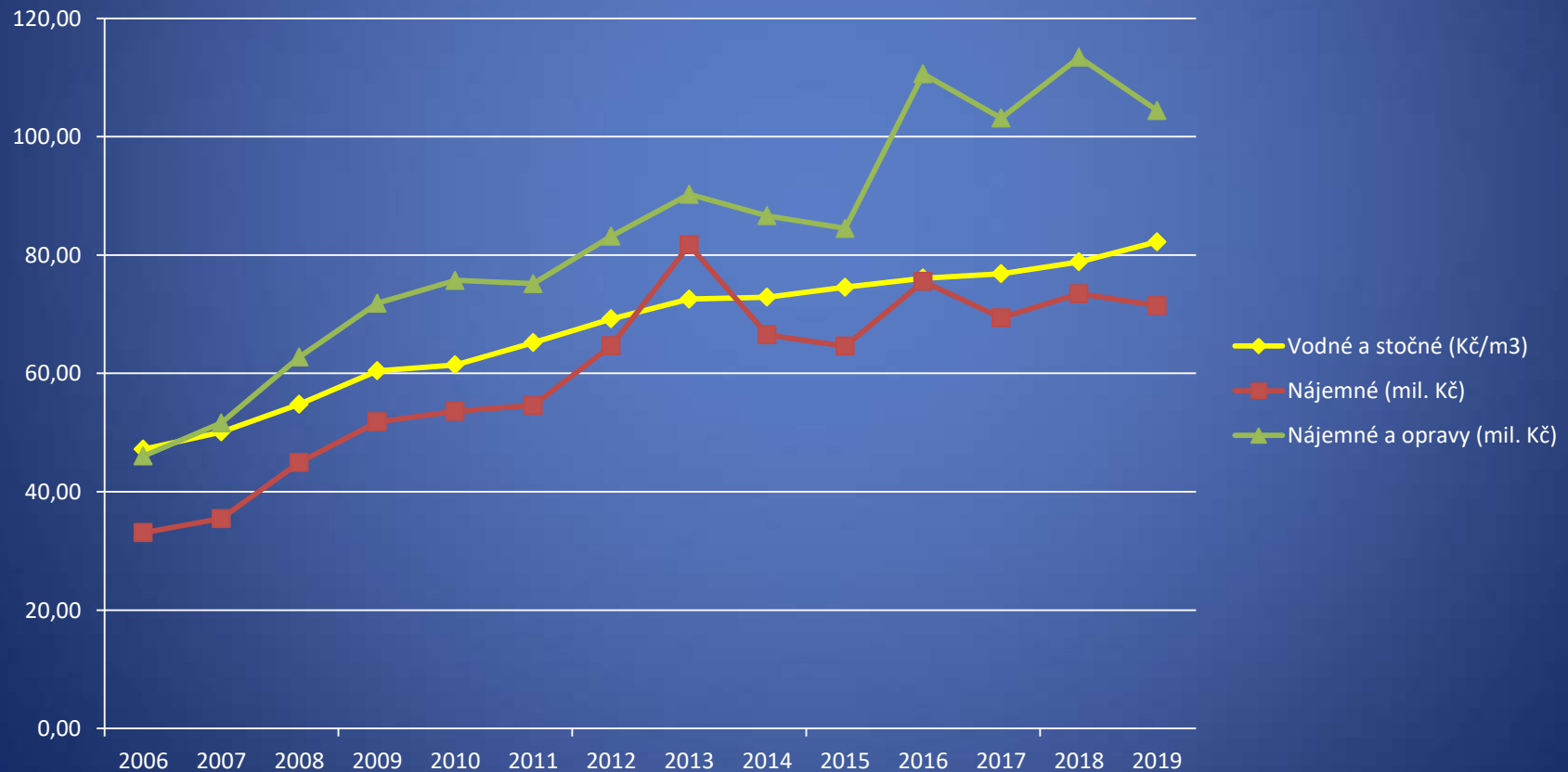
- **legislativní náklady:** poplatky za podzemní, povrchovou a odpadní vodu, DPH, zákonné pojištění, platby za obnovitelné zdroje, daně a poplatky
- **provozní náklady:** mzdy, spotřeba materiálu, energií, paliva, služby, laboratorní rozborů, náklady na přenos dat, ...
- **náklady infrastruktury:** nájemné, opravy najatého majetku
- **zisk**

Princip cenotvorby

Vodné a stočné - přehled

Vývoj cen pro vodné a stočné a nákladů infrastruktury v letech
2006 – 2019

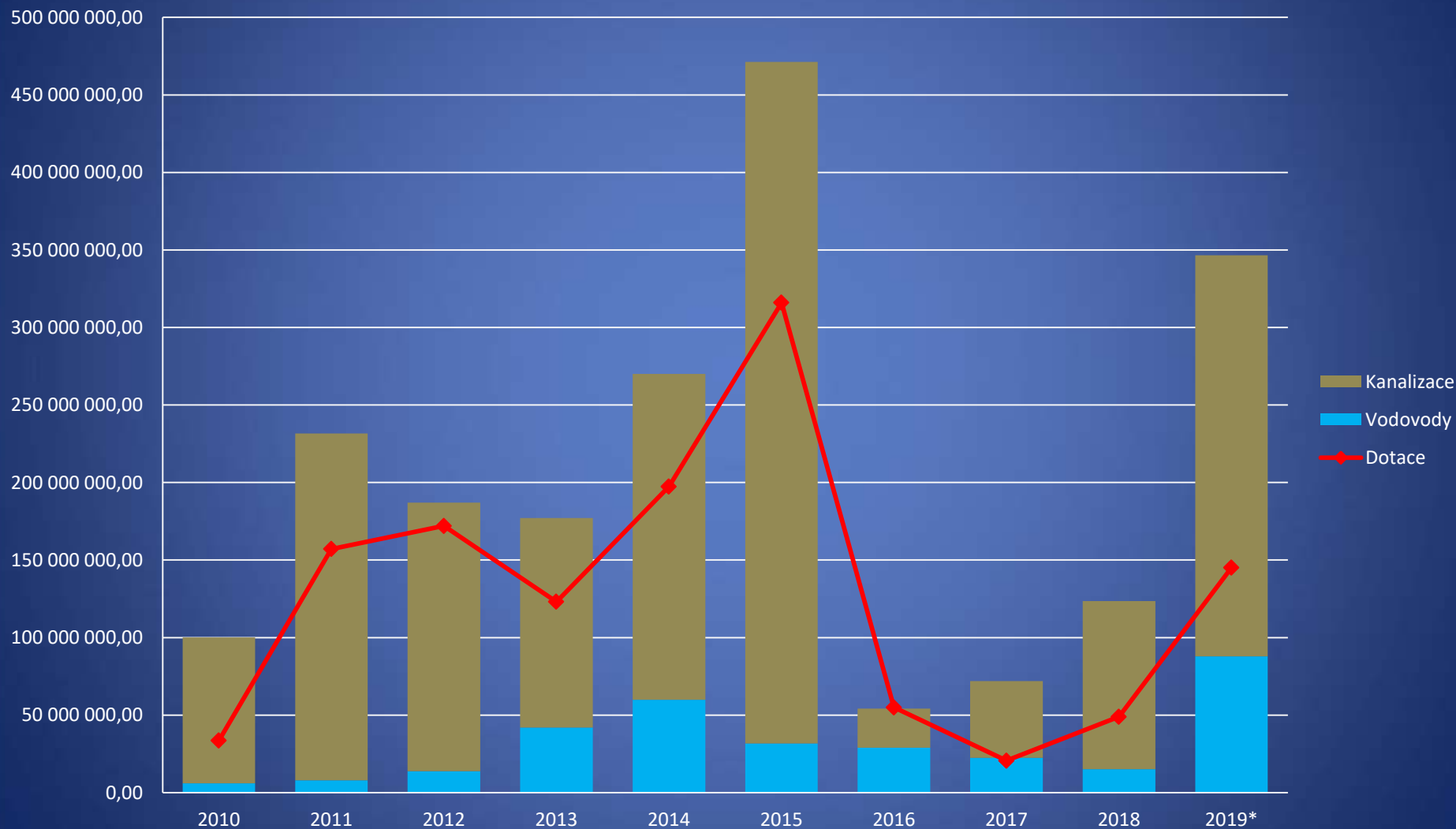

Princip cenotvorby

Příklady k ceně vodného a stočného

- Jeden m³ vody aktuálně stojí cca 94,50 Kč
- Jeden litr vody tedy stojí 9,5 haléře (balená voda cca 12 Kč za litr, tj. řádově 100x více)
- Pro průměrnou rodinu (3 lidé) s průměrnou spotřebou na divizi (66 l/os/den) to činí 6 800 Kč/rok, tj. 570 Kč/měsíc (ostatní energie řádově více)
- Jedna plná vana tedy přijde na cca 8 - 10 Kč
- Jedno spláchnutí WC na cca 0,8 – 1,0 Kč

Vývoj investic VAK 2010 - 2019

* Předpoklad dle SDP

ZÁSADY o SPOLUFINANCOVÁNÍ VODNÍHO DÍLA

MAJETEK SVAZKU = MAJETEK, KTERÝ GENERUJE NEBO BUDE GENEROVAT NÁJEMNÉ
(pronajatý VAS a.s.)

VLASTNÍ MAJETEK VAK

Vedený na majetkovém účtu svazku

SPOLEČNÝ

Slouží pro více obcí - PŘIVADĚČE,
ÚV,VRTY,...

MÍSTNÍ

Slouží pro jednu obec

MAJETEK V HOSPODAŘENÍ

Vedený na podrozvahovém účtu obce

MÍSTNÍ

Slouží pro jednu obec

Kategorie majetku

Typ majetku	Financování majetku	
NOVÝ	Podíl VAK	Podíl OBCE
MÍSTNÍ MAJETEK	max. 10 % z CIN (dle dopadu do ceny)	CIN – DOTACE- VAK
MÍSTNÍ MAJETEK v hospodaření	10 % z ceny dle MZe	CIN - VAK
SPOLEČNÝ MAJETEK	100 %	0 %
DOSTAVBA, PRODLOUŽENÍ	Podíl VAK	Podíl OBCE
MÍSTNÍ MAJETEK	max. 10 % z CIN (dle průměrné spotřeby)	CIN – DOTACE- VAK
MÍSTNÍ MAJETEK v hospodaření	10 % z ceny dle MZe	CIN - VAK
SPOLEČNÝ MAJETEK	100 %	0 %
OBNOVA, REKONSTRUKCE, INTENZIFIKACE	Podíl VAK	Podíl OBCE
MÍSTNÍ MAJETEK	40 % - 60 %	CIN - VAK
	40 % - 50 %	CIN - VAK
	40 %	CIN - VAK
MÍSTNÍ MAJETEK v hospodaření	30 % z ceny dle MZe	CIN - VAK
SPOLEČNÝ MAJETEK	100 %	0 %

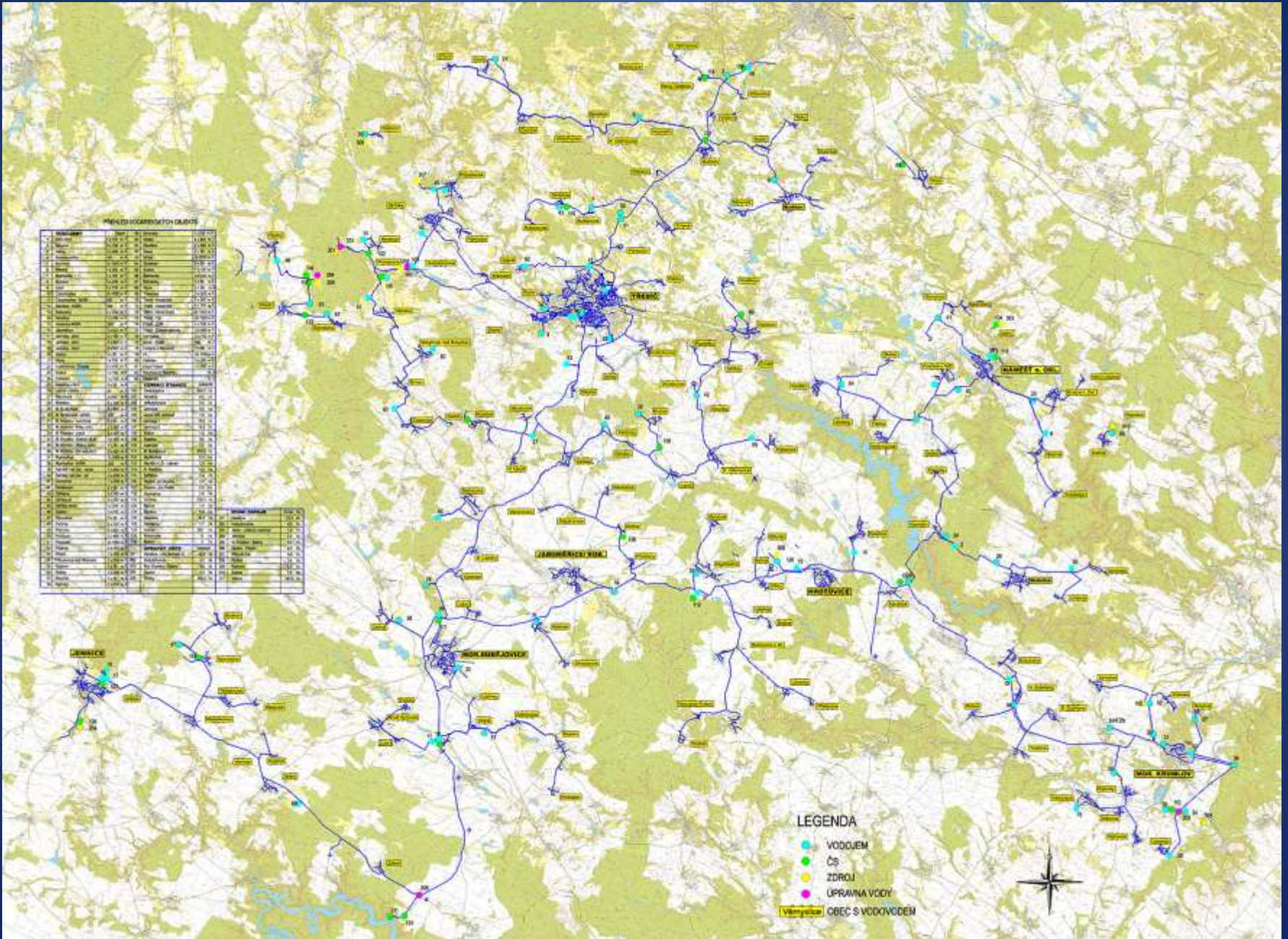
Základní podmínky spolufinancování

- Obec je členem svazku a řádně plní povinnosti člena svazku
- Projektové dokumentace jsou schváleny svazkem a VAS a.s.
- Majetek je nebo bude provozovaný VAS a.s.

Další podmínky spolufinancování

- Zařazení investiční akce do střednědobého investičního plánu svazku (SDP)
- Výběr zhotovitele dle zákona
- Zástupce svazku členem výběrové komise
- Předložení žádosti o poskytnutí příspěvku k 31. lednu daného roku, ve kterém bude příspěvek čerpán

Provozovaný region

Čerpací stanice surové vody - Vranov

Výtlačné potrubí Vranov – výměna 2018

Úpravny vody Štítary

Vodní zdroj Heraltice

Heraltice - sucho - opatření pro zmírnění dopadů

Hlavní úkoly pro zajištění zdrojů pitné vody

- Úprava ČS Vranov pro možnost čerpání surové vody z minimální hladiny nádrže (2018)
- Výměna první větve výtlačného potrubí DN 500 do úpravny vody (2018)
- Výměna druhé větve výtlačného potrubí DN 500 do úpravny vody (2019)
- Rekonstrukce jeřábu jako jediného manipulačního prostředku na ČS surové vody (2019)
- Modernizace úpravny vody Heraltice, využití nových vrtů, využití prací vody, optimalizace praní filtrů (2019)
- Studie a rizikové analýzy pro optimální využití podzemních zdrojů, Opatov, Přibyslavice... (2019)

Vodojem Týn Třebíč

ČOV Třebíč

ČOV Moravské Budějovice

Hlavní úkoly na ČOV

- Likvidace čistírenských kalů
- Energetická náročnost čištění odpadních vod
- Využití bioplynu, kogenerace
- Plnění limitů pro kvalitu vypouštěných odpadních vod a dalších emisí – ochrana ovzduší...
- Aktuálně je zpracována studie pro nakládání s čistírenskými kaly v regionu

ČOV Náměšť nad Oslavou

ČOV Náměšť nad Oslavou

Ukázky zajímavých objektů

Vodojem Hrozatín

Vodojem Rubačka s rozhlednou

Další vodojemy - rozhledny

Vodojem Ocmanice

Vodojem Kostelíček Třebíč

Výdejna heraltické vody

Výdejna heraltické vody - interiér

V případě zájmu je možné zajistit

- konzultace pro jednotlivé obce
- další semináře na vybraná témata
- exkurze na významné objekty svazku

Děkujeme za pozornost.